

JAWAPAN

Pentaksiran Akhir Tahun

SKOR

100

Bahagian A

1. B	2. B	3. A	4. A	5. D
6. B	7. C	8. D	9. C	10. A
11. D	12. C	13. A	14. A	15. D
16. C	17. D	18. B	19. C	20. B

Bahagian B

1. (a) – Menjadi alat komunikasi.
– Menyimpan rekod pemerintahan/ perundangan/ perdagangan/ keagamaan.
– Sumber rujukan/ dokumentasi kepada ahli sejarah.
(Pilih mana-mana dua jawapan)
- (b) – Hikayat Nabi Bercukur
– Hikayat Nabi Wafat
– Hikayat Bulan Berbelah
– Hikayat Nabi Yusof
- (c) – Memberikan pengajaran dan teladan.
– Memberikan pengetahuan.
– Meningkatkan penguasaan bahasa.
– Menggambarkan suasana silam.
– Memelihara warisan budaya.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[Mak. 4m]

2. (a) – Pemilihan raja berasaskan keturunan dan pembesar mengesahkannya.
– Mengingkari raja adalah perbuatan menderhaka.
– Raja diberikan gelaran bagi menggambarkan kebesaran kuasa.
– Raja diberikan gelaran mengikut identiti dan keunikan kerajaan.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
- (b) – Mengamalkan sikap terbuka dalam amalan beragama.
– Mengamalkan sikap toleransi dalam amalan beragama.
– Agama sebagai simbol penyatuan raja dan rakyat.
– Golongan agama diberikan tempat dan kedudukan yang tinggi dalam kerajaan.
– Candi besar dibina bagi melambangkan keagungan kerajaan.
– Pendidikan Islam melalui institusi pondok atau madrasah.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
- (c) – Melahirkan insan kamil.
– Mewujudkan keharmonian dalam masyarakat.
– Mengamalkan nilai-nilai murni.
– Membina corak kehidupan yang mulia.
– Melahirkan masyarakat bertatasusila.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[Mak. 4m]

3. (a) – Pelabuhan Johor Lama, Batu Sawar dan Panchor mudah dimudiki oleh kapal besar kerana Sungai Johor lebar dan dalam.
– Pelabuhan Johor menjadi tumpuan pedagang dari China, Gujarat, Belanda dan Inggeris.

- Pelabuhan Johor Riau berperanan sebagai pusat pertukaran barangan keluaran Alam Melayu dengan barangan dari China, India dan Arab.
- Terdapat 500 hingga 600 buah kapal dagang pelbagai bangsa berlabuh di pelabuhan Riau.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
- (b) – Gudang bawah tanah disediakan untuk menyimpan barang dagangan.
– Cukai pelabuhan yang berpatutan dikenakan terhadap pedagang.
– Syahbandar menetapkan ukuran dan berat timbangan barangan.
– Sistem Naungan diperkenalkan bagi memudahkan pedagang luar dan pedagang tempatan mendapatkan surat kebenaran kuasa Belanda untuk belayar tanpa gangguan di Selat Melaka.
– Orang Laut ditugaskan untuk mengawal pelabuhan, menunda kapal dagang, menunjuk arah serta mengawal keselamatan di perairan Johor dan Selat Melaka.
– Kemudahan memperbaiki dan membina kapal bersaiz kecil disediakan di pelabuhan Johor.
(Pilih mana-mana tiga jawapan)
- (c) – Pentadbiran dan pengurusan yang cekap menjamin kemakmuran negeri.
– Usaha yang gigih membawa kejayaan dalam pelbagai bidang.
– Perpaduan rakyat yang erat menjamin kestabilan.
– Kita mempunyai potensi untuk mencapai kecemerlangan dalam bidang perdagangan.
– Usaha perlu dilakukan bagi mengembalikan kegemilangan negara dalam bidang perdagangan.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
- 4. (a) – Kaum perempuan dianggap Ibu Soko/ ibu yang melahirkan anggota masyarakat.
– Setiap anak merupakan anggota suku ibunya.
– Anggota suku dianggap sedarah kerana berasal daripada moyang perempuan yang sama sebelah ibu.
- (b) – Mengetahui/ memahami/ menghafal adat dan asal usul kelompok kekeluargaan yang diwakilinya.
– Terlibat secara langsung dalam pemilihan dan pelantikan Buapak dalam kelompok yang diwakilinya.
– Jika tiada Ibu Soko, semua peringkat pelantikan pemimpin adat di Negeri Sembilan tidak boleh dilaksanakan.
- (c) – Memberikan pendidikan kepada anak-anak tentang adat resam sejak kecil lagi.
– Menjalankan kempen mengenali adat resam.
– Mengamalkan adat resam dalam kehidupan seharian.
– Membuat kajian tentang aspek-aspek adat resam tempatan.
– Media massa seperti akhbar dan televisyen menyebarkan pengetahuan tentang adat resam.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Bahagian C

5. (a) (i) – Masyhur semasa pemerintahan Fan Shih-man.
– Beliau meluaskan empayar Funan ke Sungai Mekong hingga Teluk Camranh di sebelah timur.
– Beliau menguasai selatan Myanmar dan Segenting Kra.

- Berjaya menguasai jalan perdagangan utama antara Timur dengan Barat.
- Pada abad ketiga, Funan menjadi pusat perdagangan utama di Alam Melayu.

[Mak. 3m]

- (ii) - Masyhur semasa pemerintahan Sangramadhananjaya pada abad ke-8.
- Srivijaya berjaya menakluk Sumatera, selatan Myanmar, Tanah Melayu dan Segenting Kra.
 - Menguasai Selat Melaka dan Selat Sunda yang merupakan jalan laut antarabangsa.
 - Berkembang menjadi pusat perdagangan utama di Alam Melayu.
 - Menjadi pusat pengajian agama Buddha.

[Mak. 3m]

- (b) - Kerajaan Funan menghantar utusan ke China pada abad ketiga.
- Bertujuan untuk memohon bantuan ketenteraan bagi menentang Dai Viet.
 - Kerajaan Champa menghantar utusan ke China pada abad ketiga.
 - Bertujuan untuk memulihkan hubungan setelah berperang dengan Dai Viet, iaitu sekutu China.
 - Kerajaan Majapahit menghantar utusan ke China pada abad ke-14.
 - Bertujuan untuk menjalin hubungan persahabatan.
 - Kerajaan Srivijaya menghantar utusan ke China pada abad ketujuh.
 - Bertujuan untuk mendapatkan pengiktirafan dan mengukuhkan hubungan persahabatan dan perdagangan.
 - Kerajaan Angkor menghantar utusan ke China pada abad ke-12.
 - Bertujuan untuk mengukuhkan persahabatan dan perdagangan.
 - Kerajaan Kedah Tua menghantar utusan ke China pada abad ketujuh.
 - Bertujuan untuk memperkukuh hubungan perdagangan.

[Mak. 6m]

- (c) - Saling membantu antara satu sama lain.
- Memelihara kestabilan rantau.
 - Mengeratkan silaturahmi.
 - Mengelakkan konflik bersenjata.
 - Memelihara keamanan dan keharmonian.
 - Mengukuhkan ekonomi melalui perdagangan.
 - Memasarkan hasil pengeluaran.
 - Meningkatkan kerjasama dalam pelbagai bidang.
 - Memelihara kepentingan masing-masing.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 8m]

6. (a) Penaklukan

- Dilakukan untuk menjamin keselamatan.
- Kawasan taklukan di Semenanjung Tanah Melayu adalah seperti Kuala Linggi, Beruas, Pahang, Terengganu dan Kelantan.
- Kawasan taklukan di Sumatera ialah Siak, Rokan, Kampar dan Rupa.

Perkahwinan

- Berlaku antara Sultan Melaka dengan puteri diraja kerajaan lain.
- Perkahwinan mengukuhkan lagi hubungan persahabatan dan kekeluargaan antara kerajaan Melaka dengan kerajaan lain.

Naungan

- Terdapat pemerintah kerajaan lain yang rela bernaung di bawah Kesultanan Melayu Melaka.
- Raja yang berada di bawah naungan Melaka ditabalkan oleh Sultan Melaka.
- Kerajaan yang rela bernaung di bawah Melaka ialah Lingga, Patani dan Kedah.

[Mak. 6m]

(b) Kepentingan politik

- Membolehkan Kesultanan Melayu Melaka meluaskan wilayah dan jajahan takluknya.
- Mengukuhkan hubungan dengan jajahan yang ditakluk.
- Menyekat pengaruh kuasa serantau seperti Siam, Majapahit dan Pasai.

Kepentingan ekonomi

- Kerajaan Melayu Melaka menerima hadiah dalam bentuk wang/ emas/ timah/ bantuan ketenteraan.
- Mendapat bekalan seperti hasil pertanian/ rempah-ratus/ bijih timah untuk diperdagangkan di pelabuhan Melaka.
- Menguasai perdagangan di Selat Melaka.

Kepentingan sosial

- Berlaku asimilasi budaya tempatan dengan budaya dari Arab, India, China dan Alam Melayu.
- Wujud masyarakat majmuk yang terdiri daripada pelbagai suku dan bangsa.

Kepentingan agama

- Kerajaan Melaka berusaha menyebarkan agama Islam.
- Islam telah berkembang luas ke Pahang, Kelantan, Perak, timur Sumatera dan Patani.

[Mak. 6m]

(c) - Perpaduan membawa kemakmuran.

- Kebijaksanaan menguruskan pelabuhan memajukan perdagangan.
 - Pemimpin berwawasan membawa kemakmuran.
 - Menghargai sistem pemerintahan beraja di negara kita.
 - Memupuk sikap taat setia kepada pemerintah.
 - Patuh kepada raja dan kepimpinan negara.
 - Menguatkan jati diri/ menguatkan semangat nasionalisme.
 - Mementingkan keharmonian.
 - Bersungguh-sungguh mempertahankan kedaulatan negara.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 8m]

7. (a) - Lahir selepas Kesultanan Melayu Melaka yang berpusat di Melaka berakhir.
- Serangan Portugis terhadap Melaka menyebabkan Sultan Mahmud Shah dan keluarga meninggalkan Melaka/ bersemayam di Kampar, Sumatera.
 - Pembesar Perak yang bernama Tun Saban dan Nakhoda Kassim telah mengadap baginda di Kampar.
 - Mereka menjemput putera Sultan Mahmud Shah, Raja Muzaffar untuk ditabalkan sebagai sultan di Perak.
 - Raja Muzaffar berangkat ke Perak bersama-sama anak, isteri, para pengikut dan pengiring yang menjemputnya dari Perak.
 - Baginda membawa bersama alat kebesaran diraja, iaitu sebilah pedang Cura Si Manja Kini, sebilah keris, cap mohor, nobat dan Surat Ciri.
 - Baginda mengasaskan Kesultanan Perak pada tahun 1528 dengan gelaran Sultan Muzaffar Shah.

- Sultan Muzaffar Shah mendirikan pusat pemerintahan yang pertama di Tanah Abang yang terletak di pesisir Sungai Perak.

[Mak. 6m]

- (b) - Agama Islam menjadi agama utama di setiap negeri.
- Kedudukan Sultan sebagai ketua agama.
 - Diperihalkan dengan jelas dalam Perlembagaan Persekutuan dan Undang-undang Tubuh Kerajaan Negeri.
 - Institusi agama memainkan peranan penting di setiap negeri.
 - Bidang kuasa mufti, kadi, mahkamah syariah dan Jabatan Agama Islam mestilah dihormati.
 - Institusi kesultanan mempunyai ikatan yang rapat dengan institusi agama.
 - Tokoh-tokoh agama berperanan dalam pentadbiran istana dan negeri.
 - Di negeri Selangor, mufti merupakan anggota Dewan di-Raja.
 - Sultan bertanggungjawab dalam mendaulatkan syiar Islam.
 - Tauliah penceramah agama dikeluarkan oleh pejabat istana setelah ditandatangani oleh sultan.

[Mak. 6m]

- (c) - Agama Islam agama Persekutuan negara.
- Majoriti penduduk beragama Islam.
 - Memelihara warisan nenek moyang.
 - Mewujudkan keharmonian dalam masyarakat.
 - Menegakkan keadilan.
 - Memelihara perpaduan rakyat.
 - Mempertahankan institusi Raja Melayu.
 - Mengamalkan prinsip Rukun Negara.
 - Mempertahankan kedaulatan negara.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 8m]

8. (a) - Kaum Iban menghasilkan tenunan kain pua kumbu daripada kain kapas.
- Digunakan dalam majlis keramaian seperti majlis kelahiran, perkahwinan dan kematian.
 - Kaum Melayu menghasilkan keringkam yang dibuat daripada pelbagai jenis kain seperti kain kapas dan kain sutera.
 - Kraf tangan Sintung Duduk dihasilkan oleh kaum Iban untuk membawa benih padi.
 - Orang Ulu menghiasi bakul mereka dengan manik.
 - Kaum Melanau menghasilkan terendak sebagai penutup kepala.
 - Tiang Totem merupakan pertukangan tangan yang dihasilkan oleh Orang Ulu.
 - Patung Burung Kenyalang berfungsi sebagai lambang kepahlawanan kaum Iban.
 - Kaum Rungus menggubah inavol dan menghasilkan selendang yang berwarna-warni.
 - Kaum Iranun menghasilkan dasar yang biasanya digunakan sebagai tanjak.

- Bakul seperti wakid/ tayen/ buan dihasilkan oleh masyarakat di kawasan pedalaman untuk tujuan-tujuan tertentu.
- Kaum Bajau/ Sama menghasilkan pelbagai barangan yang berwarna-warni daripada daun serdang.
- Pertukangan barangan besi seperti Guuk, Badi' dan Pida' dilakukan oleh kaum Bajau/ Sama.
- Guuk dan Badi' digunakan untuk memotong rumput/ Pida' digunakan untuk upacara perkahwinan.

[Mak. 6m]

- (b) - Kaum Iban, Bidayuh dan Orang Ulu menyambut Pesta Menuai/ Gawai Dayak.
- Kaum Iban mengadakan upacara *Miring* untuk menyatakan terima kasih kepada *petara* atau Tuhan.
 - Acara Kumang dan Keling Gawai, iaitu pemilihan ratu cantik dan jejak tampan diadakan semasa Gawai Dayak.
 - Kaum Bisaya dan Kadayen meraikan Pesta Babulang (pesta menuai) dan Makan Tahun.
 - Makan Tahun diadakan sebagai tanda kesyukuran atas hasil yang diperoleh oleh petani.
 - Acara lumba kerbau juga diadakan semasa Pesta Babulang.
 - Kaum Melanau menyambut Pesta Kaul.
 - Bertujuan untuk mengelakkan malapetaka buruk oleh roh jahat yang dipanggil sebagai Ipok.
 - Acara Tibau, iaitu permainan berayun oleh golongan lelaki turut diadakan semasa Pesta Kaul.
 - Kaum Kadazandusun dan Murut menyambut Pesta Kaamatan.
 - Pesta Kaamatan diadakan sebagai simbol kesyukuran untuk meraikan semangat padi atau Bambaazon/ Bambarayon.
 - Acara pertandingan ratu cantik/ Unduk Ngadau diadakan semasa Pesta Kaamatan.
 - Kaum Bajau/ Sama mengadakan Pesta Regata Lepa.
 - Perayaan ini diadakan bagi memperingati peranan lepa dalam kehidupan kaum Bajau/ Sama di pantai timur Sabah.

[Mak. 6m]

- (c) - Mengadakan pameran di luar negara.
- Membuat persembahan tarian/ permainan tradisional di pesta keramaian.
 - Menghasilkan filem rencana tentang warisan budaya.
 - Menggalakkan pelajar universiti membuat kajian yang mendalam tentang warisan budaya.
 - Menggalakkan penubuhan persatuan yang bergiat dalam seni budaya.
 - Menggalakkan pertukaran pelajar antara negara.
 - Mengadakan pertandingan tarian/ permainan tradisional.
 - Mengadakan seminar tentang aspek seni budaya.
 - Menterjemahkan buku tentang warisan budaya ke dalam bahasa Inggeris.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 8m]